

SEMMANARI
CONSTITUCIONAL

POLITIC Y MERCANTIL

de Mallorca.

TOM PRIMER.

P A L M A:

IMPRENTA DE FELIP GUASP.

AÑI 1820.

*Aut prodesse volunt, aut delectare poeta
Aut simul et jucunda et idonea dicere vitæ.*

Horat. lib. de arte poética.

PROSPECTE NOU Ó RENOVAD

QUI SERVEIX D'ETZÓRDI ó DE PRÔLEG.

Un periòdic en llengua del país titulat Semmanari constitucional polític y mercantil de Mallorca; sortirà tots los disatges ó com caurá bé, si Deu ó vol y l'Imprèsor, comensant el dia 2 de Dezembre del present any. Contindrà quatre fullas in quarto, y en ell se darà una esplicació de los principals articles de la nostra Constitució política, despues una conversa ó article acomodad á la comprensió de la gent del camp, y ultimament una nota de los prèus corrents de Palma, Inca y Sineu.

L'unic fi de ser útil á los meus conciutadans es lo qui en mòs a-n aquesta empreza; empreza gran sens dificultad, antes lo poc cultivada qu' está la llengua mallorquina, y la ninguna ficsació de la sua ortografia.

El meu intent no será fiescar aquesta, ni enriquir aquella, y sols fer comprendre á los qui no entenen el castellà las ventatjas que mos du la Constitució. Los periòdics mes il·lustrats y los millors llibres serán los meus mestres: el seu preu serà un sòu per cada suelto, y cada quatre números valdrán tres sòus per los subscriptors y ademes gratis per ells l'encuadernació; cuyo preu no s'augmentarà mentras suffrag per los gastos d'imprenta: tot lo qual em promet basturá per dar á conixer mon total desprendiment de codicia, ambició, y amor pròpi.

Aquest periòdic se compondrà de sis toms; el primer comprendrà los capitols de la Nació Espanyola, ó de los espanyòls, del territori de las Espanyias, de la Religió, del Govèrn, y de los Ciutadans Espanyòls.

El segon, los capitols de la formació de las Corts, del nombrament de Diputads de Corts, de las Juntas electorals de Parroquia, de Partid, de Provincia, de la celebració de las Corts, de las facultads de las Corts, de la formació de las lleis y Real sançió, de la promulgació de las lleis, de la Diputació permanent, y de las Corts estraordinàries.

El tercer, los capitols de la inviolabilitat d'el Rey y de la sua autoridad, de la sucesió á la corona, de la menor edad d'el Rey y de la Regència, de la familia Real, y el regonexement del Princep de Auturias, de la dotació de la familia Real, y de los Secretaris d'Estad y Despax, y del Consey d'Estad.

El quart los capitols de los Tribunals, de la administració de Justicia en lo Civil y en lo Criminal.

El quint los capitols de los Ajuntaments, d'el Govèrn polític

de las Provincias, y de las Diputacions Provincials, y de las contribucions.

El size los capitols de las trópas de servici continuo, de las Milicias Nacionals, de l' instrucció pública, y de l' observancia de la Constitució, y d'el mōdo com s' han de fer variacions en ella.

Aquest es el camp. qu' he de correr; Lletjidor, no atengas á las mias faltas, sino á la mia intenció; Deu te fase bō si ets dolent, y si no u ests Deu fase que no y tornes, puis tot lo qui pena ja's per á caurer, y axi aferret fort y si no m' entens crema oli.

DEDICATORIA.

Qu' altres molts axi dedicans
sos escrits á grans Señōs
fentlos sempre barretada
per axi lográ favós.

Que los tributan molts altres
á Deu axi ó un Sant
sempre fentlos el toy toy
haverlos axi pensant.

Jo no vax d' irreverencis
ni soméras de papé
y los dedic á s'atlōta
y los tribut á mon bé.

Be' s veritat que de tu
estimada, no son dignes
pero sòls ab que los repigas
dignes serán y redignes.

Dignet aquests uis amables
jirarlos, dols encant meu,
aquests uis qui tot d' agrados
y d' ecsizos l' amor feu.

Y dignet de prenderlos
hermoze'n las tuas mans,
las tuas mans qui de pèrlas
amor feu y diamans.

Si no grādan; trēurerlos
dignet tu de tal desgraci,
ajuntantilós ab tot ayre
ab te sal y ab te graci.

Lletjilós; ó qu' aleganci
que viveza portentoza
cobrerán, si los pronuncia
una boca tan hermoza!

En vé'n al cōr que cantàras
unas cansons s' altre dia
qui 'ncare que los faltás
esperit y energía;

La veu teua encantadora
tal fōc los comunicá
qu' tots los qui las sentiren
d' el tot vares trastorná.

Y aduc los mes servils
olvidaren son erró
y mil pics digueren viva
nôstra Constitució.

Patriotas, si voleu
está fôra de temb
interesau sas atlôtas
per la Constitució.

Que 'n b' axò afiansáu
Patriotas, lu ventura,
qui 's capás á resistí
á las veus d' una hermozura?

Al menos jò i' asegur,
estimada prenda mia,
qu' en sentirte ja no y vex
maldament siem de dia.

Y la Constitució
m' has fet tu mes estimada
que quants d' escrits á la imprenta.
la veritud pogués dà.

El honor puis sia teu
que lo tens hen merescud
y mereis mes gran obsèqui
qu' els qu' et dedic y tribut.